

12 Δεκεμβρίου, 1996

[ΠΙΚΗΣ, Π., ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, ΚΡΟΝΙΔΗΣ, Δ/στές]

ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

Εφεσείων,

v.

ΛΟΥΚΑ ΦΑΝΙΕΡΟΥ,

Εφεσίβλητου.

(Ποινική Έφεση Αρ. 6235).

-
- 5 Ποινή — Απειλή βιαιοπραγίας κατά παράβαση του Άρθρου 91(γ) του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154 — Η απειλή για χρήση βίας έγινε για προαγωγή οικονομικών συμφερόντων — Το ότι η επιχείρηση της παραπονουμένης ήταν παράνομη δεν αποτελούσε μετριαστικό παράγοντα — Εφεσείων 28 χρόνων — Παιδικές τραυματικές εμπειρίες από τη διάλυση της πατρικής οικογένειας — Απώλεια του παιδιού του από αποβολή την οποία υπέστη η σύζυγός του — Τρεις προηγούμενες καταδίκες — Απόδοση υπέρμετρης βαρύτητας στους μετριαστικούς παράγοντες — Επιβολή ποινής φυλάκισης τριών μηνών με αναστολή και πρόστιμο £500,- — Κρίθηκε έκδηλα ανεπαρκής και αυξήθηκε σε ποινή άμεσης φυλάκισης ενός χρόνου.
- 10
- 15 Ανεπάρκεια — Παροχή δικαιώματος έφεσης στο Γενικό Εισαγγελέα κατά της ανεπάρκειας της ποινής — Ο περί Ποινικής Δικονομίας Νόμος, Κεφ. 155, Άρθρο 137(1)(β) — Πεδίο για επέμβαση παρέχεται μόνο όπου η ανεπάρκεια της ποινής είναι έκδηλη — Εφαρμοστέα κριτήρια για προσδιορισμό της έκδηλης ανεπάρκειας.
- 20 Το δικαίωμα έφεσης από απόφαση ποινικού δικαστηρίου προσδιορίζεται στο Άρθρο 25(2) του περί Δικαστηρίων Νόμου του 1960, (Ν. 14/60) σε συσχέτισμό με τις διατάξεις του Κεφ. 155.
- 25 Αναστολή της ποινής — Εφαρμοστέες αρχές της Αγγλικής και Κυπριακής νομοθεσίας.
- Επιμέτρηση — Ελαφρυντικοί παράγοντες — Η ποινή πρέπει να αντα-

νακλά τη σοβαρότητα του αδικήματος.

Ανθρώπινα δικαιώματα — Δίκαιη δίκη — Ο προπηλακισμός και η δημιουργία προκατάληψης εναντίον υποδίκων από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης δεν επιτρέπεται.

5

Ο κατηγορούμενος είχε απειλήσει την παραπονούμενη, ιδιοκτήτρια οίκου ανοχής ο οποίος λειτουργούσε σαν "ινστιτούτο αισθητικής", ότι θα ανέθετε σε τρίτους να τη σκοτώσουν αν δεν του έδινε τα "50% της δουλειάς της" ή αν δεν εγκατέλειπε τον οίκο που διατηρούσε, αφήνοντας το πεδίο ελεύθερο για τη λειτουργία του δικού του "ινστιτούτου μασσάζ". Παρόμοιες απειλές δέχθηκε από τον κατηγορούμενο και προηγουμένως μέσω τηλεφώνου.

10

Η παραπονούμενη, όταν κλήθηκε να καταθέσει στο Δικαστήριο ως μάρτυρας κατηγορίας εναντίον του κατηγορουμένου, εξέτιε ποινή εξάμηνης φυλάκισης για το αδίκημα του αποξείν από κέρδη πορνείας.

15

Η μαρτυρία της παραπονούμενης για προηγούμενες απειλές από τον κατηγορούμενο έγινε δεκτή για να καταδειχθεί ότι η απειλή δεν ήταν κενή περιεχομένου αλλά είχε σκοπό να εξαναγκασθεί να κάμει εκείνο που ήθελε ο κατηγορούμενος.

20

Το πρωτόδικο Δικαστήριο αφού έλαβε υπόψη τους μετριαστικούς παράγοντες, τις οικογενειακές και προσωπικές συνθήκες, τη μεταμέλεια του κατηγορουμένου και την πάροδο δύο χρόνων από τη διάπραξη του αδικήματος, επέβαλε την πιο πάνω ποινή φυλάκισης με αναστολή.

25

Το Εφετείο επέτρεψε την έφεση για ανεπάρκεια της επιβληθείσας ποινής, η οποία καταχωρήθηκε από το Γενικό Εισαγγελέα και αποφάνθηκε ότι:

30

Ο καθορισμός της ποινής ανάγεται στο πρωτόδικο δικαστήριο. Το Εφετείο δεν υποκαθιστά το πρωτόδικο δικαστήριο. Γι' αυτό, δεν υπεισέρχεται η υποκειμενική του κρίση για την τιμωρία, στη θεώρηση της επάρκειάς της. Μόνο όπου η ανεπάρκεια της ποινής έχει αντικειμενικό έρεισμα, είναι έκδηλη, παρέχεται πεδίο για επέμβαση. Τα κριτήρια για προσδιορισμό της έκδηλης ανεπάρκειας της ποινής εξετάζονται σε πολλές αποφάσεις.

35

40

Το Άρθρο 3(1) του Criminal Justice Act του 1991, το οποίο περιορίζει την ευχέρεια αναστολής ποινής φυλάκισης σε εξαιρετικές περιπτώσεις δεν ισχύει στην Κύπρο. Με βάση τον περί της Υφ' όρον

5 Αναστολής της Εκτελέσεως Ποινής Φυλάκισεως εις Ωρισμένας Πε-
 ριπτώσεις Νόμο του 1972, (Ν. 95/72) παρέχεται η ευχέρεια στο δικα-
 στήριο να αναστείλει ποινή φυλάκισης, εφόσον κρίνει ότι είναι προς
 το συμφέρον της δικαιοσύνης. Η επιλογή της ποινής φυλάκισης και
 η δυνατότητα για αναστολή της δεν πρέπει να συσχετίζονται. Η ανα-
 10 στολή ποινής φυλάκισης δε διέπεται από ανελαστικά νομοθετικά
 κριτήρια. Μεταξύ των παραγόντων που επιμετρούν ως προς το επι-
 θυμητό ή όχι της αναστολής της ποινής είναι α) η σοβαρότητα της
 υπόθεσης και το κίνητρο για διάπραξη του εγκλήματος, β) το μητρώο
 του κατηγορουμένου και γ) η μεταμέλεια του κατηγορουμένου.

15 Οι συνθήκες διάπραξης του αδικήματος δεν μετριάζουν, όπως
 έκρινε το πρωτόδικο δικαστήριο τη σοβαρότητα του αδικήματος. Η
 απειλή για τη χρήση βίας, για την προαγωγή οικονομικών συμφερό-
 ντων αποτελεί τη χειρότερη μορφή εγκλήματος κάτω από το Άρθρο
 91(γ) του Ποινικού Κώδικα. Το ότι η επιχείρηση της παραποιούμε-
 νης ήταν παράνομη δε μετριάζει τη σοβαρότητα του αδικήματος.

20 Για όλους τους πιο πάνω λόγους, η ποινή που επιβλήθηκε δεν
 αντανακλά τη σοβαρότητα του αδικήματος. Η ποινή κρίνεται έκ-
 δηλα ανεπαρκής και αντικαθίσταται με ποινή άμεσης φυλάκισης
 ενός χρόνου.

Η έφεση επιτρέπεται.

25 Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

Νετζιήπ ν. Αστυνομίας (1992) 2 Α.Α.Δ. 1,

30 *Γεν. Εισαγγελέας της Δημοκρατίας ν. Λαζαρίδη και Άλλου (1992) 2
 Α.Α.Δ. 8,*

Philippou v. Republic (1983) 2 C.L.R. 245,

35 *Γεωργίου ν. Αστυνομίας (1991) 2 Α.Α.Δ. 525,*

Simon Okinikam [1993] 14 Cr. App. R. (S.) 453,

James Lowery [1993] 14 Cr. App. R. (S.) 485,

40 *Koukos v. The Police (1986) 2 C.L.R. 1,*

Mavros and Others v. The Police [1976] 7 J.S.C. 1074,

Athanassiou v. The Republic (1970) 2 C.L.R. 70,

Γενικός Εισαγγελέας ν. Ματθαίου (1994) 2 Α.Α.Δ. 1,

Γενικός Εισαγγελέας ν. Χ"Κλεάνθους, Ποινική Έφεση 6003, ημερ. 21.7.95, 5

Δημητρίου ν. Δημοκρατίας (1976) 2 J.S.C. 386,

Έλληνας ν. Δημοκρατίας (1989) 2 Α.Α.Δ. 149. 10

Έφεση για ανεπάρκεια ποινής.

Έφεση από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για ανεπάρκεια της ποινής που επιβλήθηκε στον κατηγορούμενο στις 17 Οκτωβρίου, 1996 από το Επαρχιακό Δικαστήριο Λάρνακας (Αρ. Ποινικής Υπόθεσης 629/95) στην κατηγορία για απειλή βιαιοπραγίας κατά παράβαση του Άρθρου 91(γ) του Ποινικού Κώδικα Κεφ. 154 όπως τροποποιήθηκε και καταδικάστηκε από τον Κληρίδη, Α.Ε.Δ. σε φυλάκιση 3 μηνών με τριετή αναστολή και πρόστιμο £500,-. 15 20

Π. Κληρίδης, Ανώτερος Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τον Εφεσεύοντα. 25

Γ. Α. Γεωργίου με Γ. Ιωάννου, για τον Εφεσίβλητο.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Γ.Μ. Πικής, Π. 30

ΠΙΚΗΣ, Π.: Το Επαρχιακό Δικαστήριο Λάρνακος έκρινε το Λουκά Φανιέρο ένοχο απειλής βιαιοπραγίας, κατά παράβαση του Άρθρου 91(γ) του Ποινικού Κώδικα, ΚΕΦ. 154, αδίκημα τιμωρητέο με τριετή φυλάκιση. Κατέληξε στην ετυμηγορία του, μετά τη συνεκτίμηση της εκατέρωθεν μαρτυρίας, η οποία είχε προσαχθεί στο πλαίσιο της δίκης που διεξήχθη για να διαπιστωθεί το βάσιμο της κατηγορίας, την οποία αρνήθηκε. Το θύμα της απειλής ήταν η Φωτεινή Ντούμα, από την Ελλάδα, ιδιοκτήτρια σύγχρονου οίκου ανοχής, ο οποίος λειτουργούσε κάτω από το όνομα «ινστιτούτο αισθητικής». 35 40

Σύμφωνα με τα ευρήματα του Δικαστηρίου, ο κατηγορούμενος είχε απειλήσει την παραπονούμενη ότι θα έβαλλε τρίτους να τη σκοτώσουν, αν δεν του έδιδε «τα 50% της δουλειάς της». Η άλλη

εκλογή που της έδωσε ήταν να εγκαταλείψει τον ούλο που διατηρούσε, αφήνοντας το πεδίο ελεύθερο για την άνευ ανταγωνισμού λειτουργία δικού του «ινστιτούτου μασάζ». Για να πείσει την παραπονούμενη ότι είχε τα μέσα να εκπληρώσει την απειλή του, της είπε ότι ήταν υπεύθυνος για τρεις φόνους. Η Ντούμα θεώρησε την απειλή υπαρκτή και τον κίνδυνο μεγάλο. Δεν ήταν η πρώτη φορά που την είχε απειλήσει ο κατηγορούμενος. Παρόμοιες απειλές της είχε κάμει και προηγουμένως, μέσω τηλεφώνου. Των πρώτων απειλών ακολούθησε το σπάσιμο των επίπλων στο διαμέρισμά της από ανθρώπους του κατηγορουμένου, όπως τους χαρακτήρισε, και έγινε δεκτό από το Δικαστήριο. Κίνητρο του εφεσίβλητου για τη διάπραξη του αδικήματος ήταν ο προσπορισμός μέρους των εσόδων του οίκου ανοχής της παραπονουμένης ή η απομάκρυνσή της από τις δραστηριότητες της πορνείας, ώστε να αφηθεί ελεύθερο το πεδίο για εκμετάλλευση από τον ίδιο.

Η παραπονούμενη καταλήφθηκε από φόβο για τη ζωή της και τη ζωή των παιδιών της. Κατάγγειλε την υπόθεση στην αστυνομία. Καταδικάστηκε και η ίδια ότι αποξούσε από τα κέρδη πορνείας και εξέτιε ποινή φυλάκισης έξι μηνών, όταν κλήθηκε και κατέθεσε στο Δικαστήριο ως μάρτυρας κατηγορίας εναντίον του κατηγορουμένου.

Προκύπτει από την απόφαση του Δικαστηρίου ότι η μαρτυρία της Ντούμα, για προηγούμενες απειλές του κατηγορουμένου και πράξεις εκφοβισμού της, έγινε δεκτή, για να καταδειχθεί ότι η απειλή δεν ήταν κενή περιεχομένου - (*Νετζιήπ ν. Αστυνομίας* (1992) 2 Α.Α.Δ. 1) - αλλά αποσκοπούσε στον εξαναγκασμό της να κάμει εκείνο που ήθελε ο κατηγορούμενος. Η απειλή έγινε σε ιδιαίτερη συνάντηση που είχε ο κατηγορούμενος με την παραπονούμενη, στο διαμέρισμα της τελευταίας. Τον είχε καλέσει να συναντηθούν για να διευκρινίσει τις προθέσεις του έναντί της.

Μετά την καταδίκη του κατηγορουμένου, το Δικαστήριο επελήφθη της τιμωρίας του. Έκρινε ότι η πρέπουσα ποινή ήταν ποινή φυλάκισης. Χαρακτήρισε την πράξη του κατηγορουμένου «τελείως απαράδεκτη». Ταυτόχρονα, επεσήμανε ότι οι προηγούμενες καταδίκες του, του αποστέρησαν ερείσματα επιείκειας, τα οποία, άλλως, θα μπορούσε να επικαλεστεί.

Ο κατηγορούμενος βαρυνόταν με τρεις προηγούμενες καταδίκες για τα ακόλουθα αδικήματα:-

(α)Πρόκληση σωματικής βλάβης - £250,00 πρόστιμο.

(β) Είσοδος σε Ξένη περιουσία, με πρόθεση να ενοχλήσει - £250,00 πρόστιμο και

(γ) Παρακοή διατάγματος δικαστηρίου - £30,00 πρόστιμο .

5

Του επιβλήθηκε ποινή φυλάκισης, το ύψος της οποίας δεν μπορεί εύλογα να συσχετισθεί με τη σοβαρότητα του αδικήματος. Στον περιορισμό της ποινής σε τρίμηνη φυλάκιση, επέδρασαν, όπως αναφέρεται στην απόφαση, σειρά γεγονότων, τα οποία το Δικαστήριο έκρινε μετριαστικά της ποινής, τα ακόλουθα:-

10

(α) Οι συνθήκες κάτω από τις οποίες διαπράχθηκε το αδίκημα.

(β) Ο χώρος στον οποίο διαπράχθηκε και

15

(γ) Οι προσωπικές συνθήκες του κατηγορουμένου, καθώς και η εκδηλωθείσα ενώπιον του Δικαστηρίου πρόθεσή του να αλλάξει τρόπο ζωής.

20

Οι προσωπικές συνθήκες του κατηγορουμένου, που συνέβαλαν στο μετριασμό της ποινής, όπως αναφέρονται στην απόφαση, ήταν η ηλικία του, 28 ετών, οι τραυματικές παιδικές εμπειρίες του, που προκλήθηκαν από τη διάσπαση της πατρικής του οικογένειας, ο γάμος του, τον οποίο είχε συνάψει ένα χρόνο νωρίτερα, και η θλίψη την οποία δοκίμασε, λόγω της αποβολής την οποία υπέστη η σύζυγός του. Επίσης, λήφθηκε υπόψη ότι είχαν περάσει δύο χρόνια από τη διάπραξη του αδικήματος.

25

Στη συνέχεια, το Δικαστήριο εξέτασε κατά πόσο ενδείκνυτο η αναστολή έκτισης της ποινής. Έκρινε ότι εδικοιολογείτο η αναστολή της, την οποία και διέταξε, βάσει των προνοιών του περί της Υφ' όρον Αναστολής της Εκτελέσεως Ποινής Φυλακίσεως εις Ωρισμένας Περιπτώσεις Νόμου του 1972, (Ν. 95/72). Στην απόφαση αυτή άχθηκε, κυρίως, λόγω των προσωπικών συνθηκών του κατηγορουμένου και της εκδηλωθείσας μεταμέλειας και πρόθεσής του ν' αλλάξει τρόπο ζωής.

30

35

Ο Γενικός Εισαγγελέας άσκησε έφεση κατά της απόφασης, αναφορικά με την τιμωρία που επιβλήθηκε στον κατηγορούμενο. Προσβάλλεται η ποινή ως ανεπαρκής.

40

Ο κ. Γεωργίου αμφισβήτησε το παραδεκτό της έφεσης. Υπέβαλε ότι δεν παρέχεται η δυνατότητα έφεσης κατά απόφασης Επαφ-

χιακού Δικαστηρίου, για το λόγο και μόνο ότι αυτή είναι ανεπαρκής. Δυνατότητα για την άσκηση έφεσης παρέχεται μόνο όταν η ποινή προσβάλλεται ως έκδηλα ανεπαρκής. Ο κ. Κληρίδης αμφισβήτησε τη θέση αυτή, με αναφορά στις διατάξεις του νόμου που παρέχουν δικαίωμα έφεσης κατά της ποινής. Το Άρθρο 137(1)(β) του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, ΚΕΦ. 155, το οποίο προσδιορίζει το δικαίωμα του Γενικού Εισαγγελέα ν' ασκήσει έφεση, δε θέτει τους περιορισμούς που εισηγήθηκε ο κ. Γεωργίου. Παρέχει δικαίωμα έφεσης κατά της ανεπάρκειας της ποινής.

10

Η ένσταση στο βάσιμο της έφεσης κρίνεται ανεδαφική.

15

Το δικαίωμα έφεσης κατά απόφασης ποινικού δικαστηρίου προσδιορίζεται στο Άρθρο 25(2) του περί Δικαστηρίων Νόμου του 1960, (Ν. 14/60), σε συσχετισμό με τις διατάξεις του ΚΕΦ. 155 - (Γεν. Εισαγγελέας της Δημοκρατίας ν. Λαζαρίδη και Άλλου (1992) 2 Α.Α.Δ. 8). Η έφεση κατά της ποινής δε συναρτάται άμεσα με τους λόγους για τους οποίους η πρωτόδικη απόφαση μπορεί να ανατραπεί, αλλά με το αντικείμενο της έφεσης, δηλαδή το μέρος της απόφασης που προσβάλλεται, την ποινή. Η έφεση δε διανοίγει το πεδίο για τον επανακαθορισμό της ποινής από το Εφετείο. Ο καθορισμός της ανάγεται στο πρωτόδικο δικαστήριο. Αποβλέπει η έφεση στη διαπίστωση της ορθότητας της ποινής, βάσει των αρχών που διέπουν τον καθορισμό της. Το Εφετείο δεν υποκαθιστά το πρωτόδικο Δικαστήριο. Γι' αυτό, δεν υπεισέρχεται η υποκειμενική του κρίση για την τιμωρία, στη θεώρηση της επάρκειάς της. Μόνο όπου η ανεπάρκεια της ποινής έχει αντικειμενικό έρεισμα, είναι έκδηλη, παρέχεται πεδίο για επέμβαση. Τα κριτήρια για τον προσδιορισμό της έκδηλης ανεπάρκειας ή υπερβολικότητας της ποινής εξετάζονται σε πολλές αποφάσεις, μεταξύ των οποίων και η *Phillippou v. Republic* (1983) 2 C.L.R. 745 και η *Γεωργίου ν. Αστυνομίας* (1991) 2 Α.Α.Δ. 525, στις οποίες οι δικηγόροι έκαναν ιδιαίτερη αναφορά. Δε θα επαναλάβουμε τις αρχές. Τονίζουμε μόνο ότι το κριτήριο είναι αντικειμενικό.

35

40

Ο κ. Κληρίδης υποστήριξε ότι η ποινή της τριμήνης φυλάκισης είναι έκδηλα ανεπαρκής, γιατί δεν αντανακλά, ούτε μπορεί να συσχετισθεί με τη σοβαρότητα του εγκλήματος. Στη λανθασμένη, όπως υποστήριξε, απόφαση του Δικαστηρίου, συνέβαλε η θεώρηση, ως ελαφρυντικών, σειράς γεγονότων τα οποία δε συνιστούσαν μετριαστικούς παράγοντες. Η ηλικία του εφεσίβλητου, η λεκτική έκφραση μεταμέλειας και οι οικογενειακές του συνθήκες δεν παρείχαν, εισηγήθηκε, κανένα έρεισμα για το μετριασμό της ποινής.

Η απόφαση για την αναστολή της ποινής αμφισβητείται ως νομικά εσφαλμένη. Οι ίδιοι παράγοντες, που επέδρασαν στο μετριασμό της ποινής, συνέβαλαν και στην αναστολή της, προσέγγιση νομικά απαράδεκτη. Μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, υπέβαλε ο κ. Κληρίδης, δικαιολογείται η αναστολή της ποινής. Τις θέσεις του στήριξε σε πρόσφατες αγγλικές αποφάσεις - (βλ., μεταξύ άλλων, *Simon Okinikam* [1993] 14 Cr. App. R. (S.) 453 και την *James Lowery* [1993] 14 Cr. App. R. (S.) 485. Αναγνώρισε ότι οι διατάξεις της αγγλικής νομοθεσίας, ως προς τη δυνατότητα αναστολής της ποινής, τροποποιήθηκαν με τις πρόνοιες του Άρθρου 3(1) του Criminal Justice Act του 1991, οι οποίες ρητά περιορίζουν την ευχέρεια αναστολής ποινής φυλάκισης σε εξαιρετικές περιπτώσεις. Υπέβαλε, όμως, ότι η τροποποίηση του νόμου αντανάκλα προηγούμενες τάσεις της νομολογίας, σε σχέση με τις προϋποθέσεις για την αναστολή της ποινής και τους λόγους που μπορεί να προσμετρήσουν στη λήψη τέτοιας απόφασης. Συνεπώς, κατοπτρίζουν και το υπάρχον νομικό καθεστώς στην Κύπρο, που είναι προσαρμοσμένο στην αγγλική νομοθεσία πριν την τροποποίηση.

Η αγγλική νομοθεσία του 1991 δεν ισχύει στην Κύπρο. Οι σχετικές διατάξεις του Ν. 95/72 δεν περιορίζουν την αναστολή σε εξαιρετικές περιπτώσεις. Παρέχεται η ευχέρεια στο δικαστήριο να αναστείλει ποινή φυλάκισης, εφόσον κρίνει ότι είναι προς το συμφέρον της δικαιοσύνης. Ότι αποκλείεται είναι ο συσχετισμός της επιλογής ποινής φυλάκισης με τη δυνατότητα αναστολής της. Τα δύο θέματα είναι ξεχωριστά. Η αναστολή ποινής φυλάκισης δεν αποτελεί εναλλακτικό μέτρο τιμωρίας του παραβάτη. Όπως υποδεικνύεται στην *Koukos v. The Police* (1986) 2 C.L.R. 1, 17, η αναστολή ποινής φυλάκισης δε διέπεται από ανελαστικά νομοθετικά κριτήρια - (βλ., επίσης, *Mavros and Others v. The Police* [1976] 7 J.S.C. 1074. *Athanassiou v. The Republic* (1970) 2 C.L.R. 70. *Γενικός Εισαγγελέας ν. Ματθαίου* (1994) 2 Α.Α.Δ. 1. *Γενικός Εισαγγελέας ν. Χ" Κλεάνθους* - (Ποινική Έφεση 6003 - 21/7/1995)).

Μεταξύ των παραγόντων, που επιμετρούν ως προς το επιθυμητό ή όχι της αναστολής της ποινής, είναι και οι ακόλουθοι, όπως επισημαίνεται στη *Δημητρίου ν. Δημοκρατίας* (1976) 2 J.S.C. 386:-

- (α) Η σοβαρότητα των περιστάτικών της υπόθεσης και το κίνητρο για τη διάπραξη του εγκλήματος.
- (β) Το μητρώο του κατηγορουμένου, ως δείκτης για την ανάγκη απότροπής. και

(γ) Η διαγωγή του κατηγορουμένου μετά τη διάπραξη του αδικήματος, ιδιαίτερα η παρουσία ή απουσία στοιχείων μεταμέλειας.

5 Στην προκείμενη περίπτωση, εισηγήθηκε ο κ. Κληρίδης, η απάντηση και στα τρία ερωτήματα, για την αναστολή της ποινής, είναι αρνητική. Τα περιστατικά της υπόθεσης ήταν εξαιρετικά σοβαρά, το κίνητρο για τη διάπραξη του εγκλήματος ευτελές, ενώ οι προηγούμενες καταδίκες του εφεσίβλητου έθεταν την
10 αναστολή εκτός συζήτησης.

Ο κ. Γεωργίου υπέβαλε ότι η απόφαση για την αναστολή της ποινής δεν εμπεριέχει κανένα νομικό σφάλμα. Το Δικαστήριο άσκησε τη διακριτική του ευχέρεια μέσα στα πλαίσια που του παρέχει ο νόμος και, επομένως, δεν υπάρχει πεδίο για την επέμβαση
15 του Εφετείου. Παρεχόταν εξίσου η δυνατότητα στο Δικαστήριο να αναστείλει ή να μην αναστείλει την ποινή που επιβλήθηκε. Η άσκηση της διακριτικής του ευχέρειας δεν πάσχει σε κανένα σημείο.

20 Ως προς την επάρκεια της ποινής, ο κ. Γεωργίου υπέβαλε ότι αυτή δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως ανεπαρκής και, εν πάση περιπτώσει, δεν προκύπτει ως έκδηλα ανεπαρκής. Αμφισβήτησε ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο συμπεριέλαβε την ηλικία του εφεσίβλητου ως παράγοντα μετριαστικό της ποινής ή ότι προσμέ-
25 τρησαν, ως ελαφρυντικά, γεγονότα μη μετριαστικά της ποινής.

Στην απόφαση του Δικαστηρίου, ρητά αναφέρεται ότι λήφθηκαν υπόψη, προς μετριασμό της ποινής, «οι προσωπικές συνθήκες και περιστάσεις του κατηγορουμένου στις οποίες ανα-
30 φέθηκαν προηγουμένως». Σ' αυτές περιλαμβάνονται τόσο η ηλικία του εφεσίβλητου, τα δύσκολα παιδικά του χρόνια, ο γάμος του, το συμβάν της αποβολής, καθώς και η εκφρασθείσα, στο τελικό στάδιο της δίκης, μεταμέλειά του. Συνεπώς, λήφθηκαν υπόψη και επέδρασαν, σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστη-
35 ρίου, όλες οι προσωπικές συνθήκες του εφεσίβλητου, οι οποίες εξειδικεύονται στην απόφαση.

Ο κ. Γεωργίου υποστήριξε, εξάλλου, την προσέγγιση του Δικαστηρίου - ότι τα περιστατικά του αδικήματος και ο χώρος στον
40 οποίο διαπράχθηκε δεν το καθιστούσαν ιδιαίτερα σοβαρό, ώστε να δικαιολογείται η επιβολή ποινής, ενέχουσας το στοιχείο της αποτροπής. Περαιτέρω, υπέβαλε ότι η ποινή δεν αφίσταται του μέτρου τιμωρίας αδικημάτων κάτω από το Άρθρο 91(γ) του ΚΕΦ. 154, όπως αποκαλύπτει, κατά την εισήγησή του, η πρόσφατη από-

φαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λάρινακος στην Ποινική Υπόθεση Αρ. 18917/95, στην οποία επιβλήθηκε πρόστιμο £150,00, για παρόμοιο αδίκημα. Τα γεγονότα και οι λεπτομέρειες της υπόθεσης δεν είναι ενώπιόν μας, για να γίνει οποιοσδήποτε παραλληλισμός με τα γεγονότα αυτής της υπόθεσης. Ούτε απόφαση επαρχιακού δικαστηρίου, σε συγκεκριμένη υπόθεση, μπορεί να θεωρηθεί ως προσδιοριστική του μέτρου της ποινής. 5

Ο κ. Γεωργίου παραπονέθηκε, εκ μέρους του εφεσίβλητου, ότι ο πελάτης του έχει προπηλακιστεί από τα μέσα μαζικής επικοινωνίας ως κακοποιό στοιχείο, γεγονός που του έχει προκαλέσει αίσθημα αδικίας. Ούτε ενώπιον του πρωτόδικου Δικαστηρίου, ούτε και ενώπιόν μας τέθηκαν τα στοιχεία τα οποία συνθέτουν αυτό το παράπονο, ούτε έγινε εισήγηση ότι ο, κατ' ισχυρισμό, προπηλακισμός του εφεσίβλητου επέδρασε στον καθορισμό της ποινής που του επιβλήθηκε. Δεν το θεωρούμε άσκοπο, όμως, αλλά γενικά ωφέλιμο, να επαναλάβουμε τα όσα λέχθηκαν στην *Έλληνας ν. Δημοκρατίας* (1989) 2 Α.Α.Δ. 149, (σελ. 168):- 10

«Ενώ η δίκαιη (fair) δημοσιότητα και κριτική γύρω από την απονομή της δικαιοσύνης είναι όχι μόνο επιτρεπτή αλλά και επιθυμητή, ο προπηλακισμός και η δημιουργία προκατάληψης εναντίον υποδίκων αντιστρατεύονται όχι μόνο τα δικαιώματα του υποδίκου αλλά και την υπόσταση της δικαιοσύνης ως του συνταγματικά εντεταλμένου κριτή των δικαιωμάτων του πολίτη.» 20 25

ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ:

Το πρωτόδικο Δικαστήριο ορθά διαπίστωσε ότι η εγκληματική πράξη του εφεσίβλητου, για την οποία καταδικάστηκε, είναι «τελείως απαράδεκτη». Η θέση του Δικαστηρίου ότι: «Το ξεκαθάρισμα ή η απειλή για ξεκαθάρισμα οποιωνδήποτε διαφορών, ή η απειλή σαν μέσο για προώθηση οποιωνδήποτε οικονομικών ή άλλων απαιτήσεων, δεν μπορεί να γίνουν ανεκτά υπό όποιες συνθήκες και αν γίνονται.», συνοψίζει τη σοβαρότητα της εγκληματικής πράξης του εφεσίβλητου, που απέβλεπε στην εξυπηρέτηση οικονομικών συμφερόντων. 30 35

Δε συμφωνούμε ότι τα περιστατικά του αδικήματος και, συγκεκριμένα, ότι ο χώρος ή οι συνθήκες κάτω από τις οποίες διαπράχθηκε, μετριάζουν, όπως έκρινε το πρωτόδικο Δικαστήριο, τη σοβαρότητα του αδικήματος. Η απειλή έγινε όταν εφεσίβλητος και παραπονούμενη ήταν μόνοι, όπως θα μπορούσε να αναμένεται. 40

5 Στη δίκη ο εφεσίβλητος αρνήθηκε ότι απείλησε την παραπενοούμενη. Μάλιστα υποστήριξε ότι παρών στη συνάντηση, ήταν και τρίτο πρόσωπο, το οποίο προσήγαγε ως μάρτυρα, η μαρτυρία του
 10 του οποίου δεν έγινε δεκτή, για καλούς λόγους, όπως προκύπτει από την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απειλή έγινε εν ψυχρώ, στο πλαίσιο του σχεδιασμού του εφεσίβλητου να εκτοπίσει την παραπονούμενη από τη διατήρηση πορνείου, χάριν των δικών του οικονομικών συμφερόντων. Της συνάντησης προηγήθηκαν άλλες απειλές, τη σοβαρότητα των οποίων επεξήγησε να διαπιστώσει η
 15 παραπονούμενη, εξ ου και η συνάντηση στο διαμέρισμά της. Η θεώρηση, από το πρωτόδικο Δικαστήριο, των συνθηκών, κάτω από τις οποίες διαπράχθηκε το έγκλημα, ως παρεχουσών πεδίο για μετριασμό της ποινής, κρίνεται εσφαλμένη. Το σφάλμα αυτό επενέργησε στην υποτίμηση της σοβαρότητας του εγκλήματος.

15 Η απειλή για τη χρήση βίας, για την προαγωγή οικονομικών συμφερόντων, αποτελεί τη χειρότερη μορφή του εγκλήματος, το οποίο στοιχειοθετεί το Άρθρο 91(γ) του Ποινικού Κώδικα. Το ότι η επιχείρηση της παραπονουμένης ήταν παράνομη, δε μετριάζει
 20 τη σοβαρότητα του αδικήματος. Άλλωστε, σκοπός του εφεσίβλητου ήταν να προσεταιριστεί το προϊόν της παρανομίας, με τη βία την οποία απείλησε να ασκήσει σε βάρος της παραπονουμένης αν δεν ενέδιδε στις απαιτήσεις του. Με τη δύναμη της βίας, το βραχίονα της παρανομίας, επεδίωξε ο εφεσίβλητος να διαφεντέψει
 25 τις δραστηριότητες της παραπονουμένης. Απερίφραστα της είπε ότι δε θα ήταν η πρώτη φορά που θα εκτελούσε την απειλή του.

30 Ο εκφοβισμός, τον οποίο επιχείρησε ο εφεσίβλητος, συναρτάται με μορφές εγκληματικής δράσης, που τείνουν να καταστρέψουν τον κοινωνικό ιστό και να καταστήσουν τη βία κυρίαρχο στοιχείο της ζωής. Είναι αυτή η πτυχή του εγκλήματος που του προσδίδει ιδιαίτερη σοβαρότητα και επιβάλλει την επιβολή, ανάλογα, αυστηρής ποινής. Η ποινή που επιβλήθηκε δεν αντανακλά
 35 τη σοβαρότητα του αδικήματος και των περιστατικών που το περιστοιχίζουν. Κρίνουμε την ποινή των τριών μηνών φυλάκισης έκδηλα ανεπαρκή και, για το λόγο αυτό, θα την παραμερίσουμε.

40 Εφόσον παραμερίζεται η ποινή που επέβαλε το πρωτόδικο Δικαστήριο, καθίσταται έργο του Εφετείου ο προσδιορισμός της - (βλ., Γεωργίου, (ανωτέρω)). Δεν αδιαφορούμε για την έκδηλωθείσα πρόθεση του εφεσίβλητου ν' αλλάξει τρόπο ζωής. Θέλουμε να τον ενθαρρύνουμε να το πράξει. Η αλλαγή τρόπου ζωής θα είναι προς το συμφέρον, τόσο του ιδίου, της οικογένειάς του, όσο και της κοινωνίας. Η υπακοή στο νόμο και η συμμόρφωση

με τις επιταγές του δεν αποτελούν επιλογή αλλά υποχρέωση του κάθε πολίτη, απόκλιση από την οποία φέρνει τον παραβάτη αντιμέτωπο με το νόμο και τις κυρώσεις του.

Καταλήγουμε ότι η πρέπουσα ποινή είναι ποινή φυλάκισης ενός έτους. Ταυτόχρονα, διαπιστώνουμε ότι δε συντρέχει βάσιμος λόγος για την αναστολή της ποινής. 5

Η έφεση επιτρέπεται. Η πρωτόδικη απόφαση (ως προς την ποινή) παραμερίζεται. Ο εφεσίβλητος (κατηγορούμενος) καταδικάζεται σε φυλάκιση ενός έτους. 10

Η έφεση επιτρέπεται.